

آموزش مفاهیم ۵

سطح

از مجموعه کتاب‌های آموزشی

مراکز دارالقرآن الکریم

وزارت آموزش و پرورش

عنوان و نام پدیدآور: آموزش مفاهیم ۵/ تهیه کننده اداره کل قرآن، عترت و نماز.

مشخصات نشر: تهران: وزارت آموزش و پرورش، معاونت پرورشی، موسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۴۰۰. مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص.

فروست: ... مجموعه کتاب‌های آموزشی مراکز دارالقرآن‌الکریم.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۳۸۲-۱ وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: قرآن -- بررسی و شناخت موضوع: Qur'an -- Surveys

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل قرآن، عترت و نماز

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. موسسه فرهنگی منادی تربیت

رده بندی کنگره: BP۶۵/۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹ شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۸۹۹۸۵

www.ketab.ir

آموزش مفاهیم ۵ «سطح ۷» از مجموعه کتاب‌های آموزشی مراکز دارالقرآن الکریم

تهیه کننده: اداره کل قرآن، عترت و نماز

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت پیام‌آوران نشر روز

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۵۰,۰۰۰ ریال

چاپ اول: ۱۴۰۱

ISBN978-600-390-382-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۳۸۲-۱

Email: info@monadi.org

WWW.monadi.org

تهران. خیابان استاد نجات‌الهی. بین تقاطع سمیه و طالقانی. کوچه مرحوم رضا مقدسی

تلفن فروشگاه: ۸۸۹۳۱۸۵۲

پلاک ۲۶

نمابر: ۸۸۸۹۴۲۹۰

تلفن پخش: ۸۸۹۱۲۷۲۸

بیش گفتار

كُتِبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكًا لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ ۖ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ (ص: ۲۶۹)

این کتاب پربرکتی است که آن را بر تو نازل کرده‌ایم تا در آیاتش تدبیر کند و خردمندان متذکر شوند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار قاریان و حافظان قرآن کریم، برپایی جلسات تلاوت آیات الهی را دریچه‌ای به سمت معارف قرآن دانسته و فرمودند: «ما باید پایه‌های ایمانی قرآنی خودمان را روزبه‌روز مستحکم‌تر کنیم و زبان انتقال قرآن را بلد بشویم و مفاهیم قرآن را منتقل کنیم.»

مراد از یادگیری قرآن صرفاً روخوانی یا قرائت آن همراه با قواعد تجوید، صوت و لحن نیست؛ بلکه فهم مراد و تفسیر آیات و درک مفاهیم نورانی آن است که بخشی از آن، می‌تواند از طریق آموزش به دست آید. در واقع، آشنایی با مفاهیم قرآنی و تدبیر در آیات الهی، گام دوم در یادگیری قرآن است که به دنبال آن، می‌توان به دستورات قرآن جامعه عمل پوشاند.

از این رو، نوشتار پیش رو که جلد اول از مجموعه چهار جلدی دوره تخصصی مراکز دارالقرآن، بخش مفاهیم، ویژه سطح هفتم «آموزش مفاهیم ۵» بر اساس نمایه سطوح کتب آموزشی این مراکز می‌باشد، بر آن است که در حوزه مبانی فهم قرآن، به خواننده خود که اغلب از دانش‌آموزان و نوجوانان قرآن‌آموز در این مراکز هستند، آموزش‌های لازم و مقدماتی را ارائه دهد و تلاش دارد تا این عزیزان، در یافتن راهکارهای فهم روش‌مند وحی الهی راه‌نمایی شوند.

در این کتاب، به موضوعاتی چون: ۱- مروری بر مهم‌ترین مفاهیم پایه‌ای و

اساسی در قرآن کریم؛ ۲- فراگیری قواعد کاربردی زبان قرآن؛ ۳- آگاهی یافتن به مباحث کاربردی در قرآن‌شناسی؛ ۴- آموختنی‌های جالب قرآنی پرداخته شده است.

در پایان از گروه محترم مؤلفان و مشاوران این اثر ارزشمند؛ آقایان: دکتر کریم پارچه‌باف دولتی، دکتر مرتضی مقنّیان، دکتر محمد پارچه‌باف دولتی، دکتر میکائیل باقری و صادق درودیان تقدیر و تشکر می‌نماییم.

امید داریم با یاری شما اساتید، معلمان، مربیان و اولیای گرانقدر قرآن‌آموزان، ضمن تلاش بیشتر در گسترش آموزش، فهم و تدبر در آیات قرآن به دانش‌آموزان در ارتقای کتب و محتوای آموزشی مراکز دارالقرآن، کوشا تر و موفق تر باشیم.

اداره کل قرآن، عترت و نماز

وزارت آموزش و پرورش

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۵	درس اول: آفرینش عالم؛ کتاب تکوین الهی
۱۸	برای معرفت‌افزایی
۱۸	ادبیات قرآنی: انواع کلمه
۲۰	فعالیت کلاسی
۲۰	قرآن‌شناسی: واژه و تعریف قرآن
۲۲	آیا می‌دانید؟
۲۳	پژوهش و تمرین
۲۵	درس دوم: قرآن؛ کتاب زندگی انسان و تشریح الهی
۲۸	برای معرفت‌افزایی
۲۹	ادبیات قرآنی: ریشه کلمه
۳۳	فعالیت کلاسی
۳۴	قرآن‌شناسی: قرآن و سایر متون مقدّس
۳۵	پژوهش و تمرین
۳۸	درس سوم: مشیّت الهی؛ اختیار و آزمایش انسان
۴۱	برای معرفت‌افزایی
۴۲	ادبیات قرآنی: وزن کلمات
۴۴	فعالیت کلاسی
۴۴	قرآن‌شناسی: عناوین و صفات قرآن
۴۷	پژوهش و تمرین
۴۹	درس چهارم: هدایت الهی
۵۲	برای معرفت‌افزایی

- ۵۲ ادبیات قرآنی: وزن‌های پرکاربرد
- ۵۷ فعالیت کلاسی
- ۵۷ قرآن‌شناسی: آشنایی با ساختار قرآن کریم
- ۵۹ آیا می‌دانید؟
- ۶۱ پژوهش و تمرین
- ۶۳ درس پنجم: اسلام، مسلمان
- ۶۶ برای معرفت‌افزایی
- ۶۶ ادبیات قرآنی: فعل ماضی
- ۶۹ فعالیت کلاسی
- ۶۹ قرآن‌شناسی: قرائت، تلاوت، ترتیل
- ۷۱ پژوهش و تمرین
- ۷۴ درس ششم: ایمان، مؤمن
- ۷۸ برای معرفت‌افزایی
- ۷۸ ادبیات قرآنی: فعل مضارع
- ۸۱ فعالیت کلاسی
- ۸۲ قرآن‌شناسی: آداب تلاوت قرآن
- ۸۵ پژوهش و تمرین
- ۸۷ درس هفتم: کفر، کافر
- ۹۰ برای معرفت‌افزایی
- ۹۰ ادبیات قرآنی: جنس و تعداد در اسم‌ها
- ۹۴ فعالیت کلاسی
- ۹۴ قرآن‌شناسی: تدبیر، فهم و عمل به قرآن
- ۹۶ آیا می‌دانید؟
- ۹۷ پژوهش و تمرین

۹۹	درس هشتم: نفاق؛ کفری با ظاهر اسلام!
۱۰۳	برای معرفت‌افزایی
۱۰۳	ادبیات قرآنی: اسامی معرفه و نکره
۱۰۵	فعالیت کلاسی
۱۰۶	قرآن‌شناسی: اعجاز و معجزه
۱۰۸	پژوهش و تمرین
۱۱۰	درس نهم: حیات طیبه
۱۱۴	برای معرفت‌افزایی
۱۱۴	ادبیات قرآنی: ضمیر، اسم اشاره
۱۱۹	فعالیت کلاسی
۱۱۹	قرآن‌شناسی: اعجاز قرآن
۱۲۱	پژوهش و تمرین
۱۲۳	درس دهم: ولایت خدا، پیامبر و خانشینان ایشان ﷺ
۱۲۶	برای معرفت‌افزایی
۱۲۶	ادبیات قرآنی: انواع جمله
۱۲۸	فعالیت کلاسی
۱۲۸	قرآن‌شناسی: تَحَدَى قرآن
۱۳۲	آیا می‌دانید؟
۱۳۴	پژوهش و تمرین
۱۳۷	کتاب‌نامه

مقدمه

«قرآن کریم»، مجموعه کلام الهی برای هدایت بشر است که با عنایت ویژه خدای متعال، در اختیارش قرار گرفته است. این هدایت، باید با ژرف‌نگری و تدبیر در قرآن و البته با استمداد از عنایات نازل‌کننده‌اش، استخراج شود و انسان را دست‌گیری نموده، مراتب ترقی و رشد معنوی وی را فراهم نماید.

قرآن‌آموزان عزیز، لطف خدا شامل حالتان بوده و با گذراندن سطوح آموزشی پیشین - مقدماتی و عمومی - آشنایی با ظاهر قرآن را فرا گرفته‌اید؛ انس با آن را یافته‌اید و اکنون سرآستانه ورود به مراحل انس و فهم عمیق‌تری نسبت به قرآن الهی قرار دارید.

آنچه در دو سطح نخست دوره مفاهیم (سطوح ۱ و ۸) به صورت کلی، و در این کتاب به صورت خاص فرامی‌گیریم عبارت است از:

* مروری بر تعدادی از مهم‌ترین مفاهیم پایه‌ای و اساسی قرآن کریم و فراگیری آن‌ها؛

* فراگیری تعدادی از قواعد کاربردی زبان قرآن کریم (شامل صرف و نحو) و نقش آن‌ها در فهم مستقیم از کلام الهی؛

* آگاهی یافتن از بخشی از مباحث اساسی و کاربردی «قرآن‌شناسی» (علوم قرآنی) برای یافتن پاسخ به برخی از شبهاتی که درباره متن و محتوای آن مطرح می‌شود؛